

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 2003/59/EF

2009/EØS/34/15

av 15. juli 2003

om grunnleggende kvalifisering og regelmessig opplæring av førere av visse veigående kjøretøyer for transport av gods eller passasjerer, om endring av rådsforordning (EØF) nr. 3820/85 og rådsdirektiv 91/439/EØF og om oppheving av rådsdirektiv 76/914/EØF(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 71,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,

etter samråd med Regionkomiteen,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

1) I artikkel 5 nr. 1, 2 og 4 i forordning (EØF) nr. 3820/85⁽⁴⁾ er det fastsatt at visse førere av kjøretøyer i gods- eller passasjertransport på vei, må ha eksamensbevis for faglig dyktighet, avhengig av deres alder, hvilken kjøretøygruppe som brukes og kjørestrekning, i samsvar med fellesskapsreglene for minstekrav til opplæring av visse førere av veitransportkjøretøyer. Disse minstekravene er fastsatt i direktiv 76/914/EØF⁽⁵⁾.

2) Ettersom bestemmelsene i forordning (EØF) nr. 3820/85 får anvendelse på bare en svært liten prosentdel førere, og obligatorisk opplæring av førere for tiden kreves bare i noen få medlemsstater, utøver flertallet av førerne som nå kjører på Fellesskapets territorium, sitt yrke bare på grunnlag av et førerkort.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 226 av 10.9.2003, s. 4, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 64/2006 av 2. juni 2006 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 44, 7.9.2006, s. 11.

⁽¹⁾ EFT C 154 E av 29.5.2001, s. 258 og EFT C 20 E av 28.1.2003, s. 263.

⁽²⁾ EFT C 260 av 17.9.2001, s. 90.

⁽³⁾ Europaparlamentsuttalelse av 17. januar 2002 (EFT C 271 E av 7.11.2002, s. 381), Rådets felles holdning av 5. desember 2002 (EFT C 32 E av 11.2.2003, s. 9) og europaparlamentsbeslutning av 8. april 2003 (ennå ikke kunngjort i EUT). Rådsbeslutning av 13. juni 2003.

⁽⁴⁾ Rådsforordning (EØF) nr. 3820/85 av 20. desember 1985 om harmonisering av visse bestemmelser på det sosiale område innen veitransport (EFT L 370 av 31.12.1985, s. 1).

⁽⁵⁾ Rådsdirektiv 76/914/EØF av 16. desember 1976 om minstekrav til opplæring av visse førere av veitransportkjøretøyer (EFT L 357 av 29.12.1976, s. 36).

3) For å gjøre det mulig for førerne å oppfylle de nye kravene som følger av utviklingen av veitransportmarkedet, bør fellesskapsreglene få anvendelse på alle førere, enten de kjører som selvstendig næringsdrivende eller som lønnstakere, og enten det skjer for egen eller en annens regning.

4) Målet med å fastsette nye fellesskapsregler er å sikre at føreren har de nødvendige kvalifikasjoner både for å få rett til å føre kjøretøyer og for å utøve yrket som fører.

5) Formålet med kravet om grunnleggende kvalifisering og om regelmessig opplæring er særlig å bedre trafiksikkerheten og førerens sikkerhet, også under operasjoner som føreren foretar mens kjøretøyet står stille. En fornying av føreryrket burde dessuten vekke unge menneskers interesse for yrket, noe som burde bidra til å rekruttere nye førere i en tid med knapphet på slike.

6) For å unngå ulikheter i konkurransevilkårene bør dette direktiv få anvendelse på kjørevirksomhet som utøves både av en medlemsstats borgere og av tredjestatsborgere som er ansatt i eller som brukes av et foretak etablert i en medlemsstat.

7) For å kunne fastslå at føreren oppfyller sine plikter, bør medlemsstatene utstede et bevis for faglig dyktighet til føreren, heretter kalt «dyktighetsbevis», som bekrefter vedkommendes grunnleggende kvalifisering eller regelmessige opplæring.

8) På grunn av forskjellene mellom nåværende systemer i visse medlemsstater bør medlemsstatene kunne velge mellom flere muligheter for å lette gjennomføringen av bestemmelsene om grunnleggende kvalifisering.

9) For å opprettholde sine kvalifikasjoner som førere, bør førere som allerede utøver sitt yrke, pålegges å gjennomgå regelmessig opplæring i de ferdighetene som er viktige for yrket.

10) Minstekravene som skal oppfylles for grunnleggende kvalifisering og regelmessig opplæring, dreier seg om de sikkerhetsregler som skal følges under kjøring og når kjøretøyet står stille. Utvikling av defensiv kjøring (å forutse fare, ta hensyn til andre trafikanter), som går hånd i hånd med rasjonelt drivstofforbruk, vil ha en positiv virkning både på samfunnet og på selve veitransportsektoren.

- 11) Dette direktiv bør ikke påvirke de rettigheter som er ervervet av en fører som har hatt nødvendig førerkort for å drive kjørevirksomhet siden før datoen fastsatt for å skaffe dyktighetsbeviset som bekrefter den tilsvarende grunnleggende kvalifisering eller regelmessige opplæring.
- 12) Bare opplæringscentre som er godkjent av vedkommende myndigheter i medlemsstatene, bør kunne arrangere kursene fastsatt for grunnleggende kvalifisering og regelmessig opplæring. For å sikre disse sentrenes kvalitet, bør vedkommende myndigheter fastsette harmoniserte kriterier for godkjenning av dem, blant annet krav til en velbegrunnet faglig kompetanse.
- 13) Oppgaven med å gjennomføre prøvene fastsatt i forbindelse med grunnleggende kvalifisering og regelmessig opplæring bør tillegges ikke bare medlemsstatenes vedkommende myndigheter, men også organer som de utpeker. På grunn av dette direktivs betydning for trafikksikkerheten og for like konkurransevilkår, bør medlemsstatenes vedkommende myndigheter føre tilsyn med slike prøver.
- 14) Medlemsstatene bør fastsette at første del av regelmessig opplæring skal fullføres, og de bør utstede det tilsvarende dyktighetsbeviset, innen fem år enten etter utstedelsesdatoen for dyktighetsbeviset som bekrefter grunnleggende kvalifisering, eller etter utløpsdatoen for fristen visse førere har til å kunne gjøre gjeldende sine ervervede rettigheter. Disse fristene bør også kunne forkortes eller forlenges. Etter første regelmessige opplæring bør føreren gjennomgå regelmessig opplæring hvert femte år.
- 15) For å bekrefte at en fører som er borger i en medlemsstat, innehar ett av de dyktighetsbevis som er fastsatt i dette direktiv, og for å lette gjensidig godkjenning av de forskjellige dyktighetsbevisene, bør medlemsstatene påføre den harmoniserte fellesskapskoden for dette formål, samt utløpsdatoen for koden, enten på førerkortet eller på førerens nye kvalifikasjonsbevis, som skal godkjennes gjensidig av medlemsstatene og som det er fastsatt en harmonisert modell for i dette direktiv. Dette beviset bør oppfylle samme sikkerhetskrav som førerkortet, ettersom de rettigheter det gir er viktige for trafikksikkerheten og like konkurransevilkår. Den mulighet som medlemsstatene gis til å påføre fellesskapskoden på det nye kortet, bør gjøre det mulig for dem å fastsette en gyldighetsperiode for førerkort som ikke faller sammen med utløpsdatoen for den regelmessige opplæringens gyldighet, ettersom det i direktiv 91/439/EØF⁽¹⁾ er fastsatt at hver medlemsstat fortsatt skal ha rett til å bestemme gyldighetsperioden for førerkortene den utsteder, på grunnlag av nasjonale kriterier.
- 16) Vedlegg I og Ia til direktiv 91/439/EØF bør endres for å tilføye i listen over harmoniserte koder og underkoder fastsatt i disse vedleggene, den nye fellesskapskoden som bestemmer sluttdatoen for når en fører oppfyller kravet om faglig dyktighet, enten det dreier seg om grunnleggende kvalifisering eller regelmessig opplæring.
- 17) Det bør fastsettes særlige sertifiseringsbestemmelser for førere som omfattes av dette direktiv og som er tredjestatsborgere.
- 18) Kommisjonen bør overvåke gjennomføringen av dette direktiv, særlig på grunn av de forskjellige systemene for grunnleggende kvalifisering som er fastsatt i direktivet, og den bør framlegge en rapport om dette for Europaparlamentet, Rådet, Den europeiske økonomiske og sosiale komité og Regionkomiteen.
- 19) På grunn av det betydelige antall førere som omfattes av dette direktiv, bør bestemmelsene om grunnleggende kvalifisering få anvendelse i to trinn, avhengig av om det dreier seg om persontransport eller godstransport. Når anvendelsen av dette direktiv skjer trinnvis for grunnleggende kvalifisering av førere av kjøretøyer i gods- og persontransport, bør det også være mulig å fastsette trinnvis innføring av regelmessig opplæring.
- 20) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av dette direktiv, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen⁽²⁾.
- 21) For å ta hensyn til anvendelsen på to forskjellige datoer av bestemmelsene om grunnleggende kvalifisering, bør de aktuelle bestemmelsene i forordning (EØF) nr. 3820/85 samt direktiv 76/914/EØF oppheves.
- 22) For å overholde prinsippene i fellesskapsretten, er det likevel ønskelig at førere av kjøretøyer som brukes til transport, når dette anses å ha mindre innvirkning på trafikksikkerheten eller når kravene i dette direktiv ville påføre en uforholdsmessig stor økonomisk eller sosial byrde, unntas fra anvendelsen av dette direktiv.
- 23) Ettersom målet for det foreslåtte tiltak, å fastsette en standard for grunnleggende kvalifisering og regelmessig opplæring i hele Fellesskapet, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av tiltakets omfang og virkninger bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette direktiv ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet —

⁽¹⁾ Rådsdirektiv 91/439/EØF av 29. juli 1991 om førerkort (EFT L 237 av 24.8.1991, s. 1). Direktivet sist endret ved kommisjonsdirektiv 2000/56/EF (EFT L 237 av 21.9.2000, s. 45).

⁽²⁾ EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

Virkeområde

Dette direktiv får anvendelse på kjørevirksomhet som utøves av

- a) borgere i en medlemsstat og
- b) tredjestatsborgere som er ansatt i eller som brukes av et foretak etablert i en medlemsstat,

heretter kalt «førere», som utfører veitransport i Fellesskapet, på offentlig vei, og som bruker

- kjøretøyer som det kreves førerkort i gruppe C1, C1+E, C eller C+E for, i henhold til direktiv 91/439/EØF, eller et førerkort som er godkjent som likeverdig,
- kjøretøyer som det kreves førerkort i gruppe D1, D1+E, D eller D+E for, i henhold til direktiv 91/439/EØF, eller et førerkort som er godkjent som likeverdig.

Artikkel 2

Unntak

Dette direktiv får ikke anvendelse på førere av

- a) kjøretøyer der høyeste tillatte hastighet ikke overstiger 45 km/t,
- b) kjøretøyer som brukes av de væpnede styrker, sivilforsvaret, brannvesenet og ordensmakten, eller som står under disses kontroll,
- c) kjøretøyer som prøvekjøres i forbindelse med tekniske forbedringer, reparasjon eller vedlikehold, og nye eller ombygde kjøretøyer som ennå ikke er tatt i bruk,
- d) kjøretøyer som brukes i nødssituasjoner eller i forbindelse med redningsaksjoner,
- e) kjøretøyer som brukes til kjøreopplæring av personer som ønsker å skaffe seg førerkort eller dyktighetsbevis, i henhold til artikkel 6 og artikkel 8 nr. 1,
- f) kjøretøyer som brukes til ikke-kommersiell transport av passasjerer eller gods for private formål,

- g) kjøretøyer som brukes til transport av materiell eller utstyr som føreren selv skal bruke i sitt yrke, forutsatt at kjøring av kjøretøyet ikke er førerens hovedvirksomhet.

Artikkel 3

Kvalifikasjon og opplæring

1. Kjørevirksomhet i henhold til artikkel 1 skal forutsette obligatorisk grunnleggende kvalifisering og obligatorisk regelmessig opplæring. For dette formål skal medlemsstatene fastsette

- a) en ordning for grunnleggende kvalifisering

Medlemsstatene skal velge mellom følgende to muligheter:

- i) En kombinasjon av kursdeltaking og en prøve

I samsvar med vedlegg I del 2 nr. 2.1 består denne formen for grunnleggende kvalifisering av obligatorisk kursdeltaking i et bestemt tidsrom. Det skal avsluttes med en prøve. Ved bestått prøve skal kvalifiseringen bekreftes ved et dyktighetsbevis i henhold til artikkel 6 nr. 1 bokstav a).

- ii) Bare prøver

I samsvar med vedlegg I del 2 nr. 2.2 består denne formen for grunnleggende kvalifisering ikke av obligatorisk kursdeltaking, men bare av teoretiske og praktiske prøver. Ved beståtte prøver skal kvalifiseringen bekreftes ved et dyktighetsbevis i henhold til artikkel 6 nr. 1 bokstav b).

En medlemsstat kan likevel tillate en fører å kjøre på statens territorium før han eller hun får et dyktighetsbevis, når vedkommende gjennomgår et nasjonalt yrkesopplæringskurs på minst seks måneder, i løpet av et tidsrom på høyst tre år. Innenfor dette yrkesopplæringskurset kan prøvene nevnt i i) og ii) fullføres trinnvis.

- b) En ordning med regelmessig opplæring

I samsvar med vedlegg I del 4 består regelmessig opplæring av obligatorisk kursdeltaking. Det skal bekreftes ved et dyktighetsbevis i henhold til artikkel 8 nr. 1.

- 2. Medlemsstatene kan også fastsette en ordning med hurtigere grunnleggende kvalifisering slik at en fører kan kjøre i de tilfeller som er nevnt i artikkel 5 nr. 2 bokstav a) ii) og bokstav b) og i artikkel 5 nr. 3 bokstav a) i) og bokstav b).

I samsvar med vedlegg I del 3 skal hurtigere grunnleggende kvalifisering bestå av obligatorisk kursdeltaking. Den skal avsluttes med en prøve. Ved bestått prøve skal kvalifiseringen bekreftes ved et dyktighetsbevis i henhold til artikkel 6 nr. 2.

3. Medlemsstatene kan frita førere som har fått det bevis for faglig dyktighet som er fastsatt i direktiv 96/26/EF⁽¹⁾, for prøvene nevnt i nr. 1 bokstav a) i) og ii) og i nr. 2 i de emner som omfattes av prøven fastsatt i direktivet, og eventuelt for å delta i den delen av kurset som gjelder disse emnene.

Artikkel 4

Ervervede rettigheter

Følgende førere skal være fritatt for kravet om grunnleggende kvalifisering:

- a) innehavere av førerkort i gruppe D1, D1+E, D eller D+E, eller førerkort godkjent som likeverdig, utstedt senest to år etter siste dato for innarbeiding av dette direktiv i nasjonal lovgivning,
- b) innehavere av førerkort i gruppe C1, C1+E, C eller C+E, eller førerkort godkjent som likeverdig, utstedt senest tre år etter siste dato for innarbeiding av dette direktiv i nasjonal lovgivning.

Artikkel 5

Grunnleggende kvalifisering

1. Det er ikke nødvendig å være innehaver av det tilsvarende førerkortet for å få adgang til grunnleggende kvalifisering.

2. Førere av et kjøretøy beregnet på godstransport kan

- a) fra fylte 18 år
 - i) føre et kjøretøy i førerkortgruppe C og C+E, forutsatt at de har et dyktighetsbevis i henhold til artikkel 6 nr. 1,
 - ii) føre et kjøretøy i førerkortgruppe C1 og C1+E, forutsatt at de har et dyktighetsbevis i henhold til artikkel 6 nr. 2,

b) fra fylte 21 år, føre et kjøretøy i førerkortgruppe C og C+E, forutsatt at de har et dyktighetsbevis i henhold til artikkel 6 nr. 2.

3. Førere av et kjøretøy beregnet på persontransport kan

- a) fra fylte 21 år
 - i) føre et kjøretøy i førerkortgruppe D og D+E for å drive persontransport i rute, når rutens lengde ikke overstiger 50 kilometer, og et kjøretøy i førerkortgruppe D1 og D1+E, forutsatt at de har et dyktighetsbevis i henhold til artikkel 6 nr. 2.

Hver medlemsstat kan tillate at førere av kjøretøyer i en av ovennevnte grupper kan føre slike kjøretøyer på statens territorium fra fylte 18 år, forutsatt at de har et dyktighetsbevis i henhold til artikkel 6 nr. 1,

- ii) føre et kjøretøy i førerkortgruppe D og D+E, forutsatt at de har et dyktighetsbevis i henhold til artikkel 6 nr. 1.

Hver medlemsstat kan tillate at førere av kjøretøyer i en av ovennevnte grupper kan føre slike kjøretøyer på statens territorium fra fylte 20 år, forutsatt at de har et dyktighetsbevis i henhold til artikkel 6 nr. 1. Denne aldersgrensen kan senkes til 18 år dersom føreren fører slike kjøretøyer uten passasjerer,

- b) fra fylte 23 år, føre et kjøretøy i førerkortgruppe D og D+E, forutsatt at de har et dyktighetsbevis i henhold til artikkel 6 nr. 2.

4. Med forbehold for aldersgrensene fastsatt i nr. 2 skal førere som utfører godstransport og som har et dyktighetsbevis i henhold til artikkel 6 for en av gruppene fastsatt i nr. 2 i denne artikkel, være fritatt for å skaffe et slikt dyktighetsbevis for noen annen kjøretøygruppe nevnt i samme nummer.

Disse bestemmelsene får anvendelse på samme vilkår for førere som utfører persontransport i gruppene nevnt i nr. 3.

5. Førere som utfører godstransport og som utvider eller endrer sin virksomhet for å drive persontransport, eller omvendt, og som innehar et dyktighetsbevis i henhold til artikkel 6, skal ikke pålegges å gjenta de felles delene av den grunnleggende kvalifiseringen, men bare de delene som gjelder særskilt for den nye kvalifikasjonen.

Artikkel 6

Dyktighetsbevis som bekrefter grunnleggende kvalifisering

1. Dyktighetsbevis som bekrefter grunnleggende kvalifisering

- a) Dyktighetsbevis utstedt på grunnlag av kursdeltaking og en prøve

I samsvar med artikkel 3 nr. 1 bokstav a) i) skal medlemsstatene kreve at førerkandidater deltar på kurs ved et opplæringscenter godkjent av vedkommende myndigheter i samsvar med vedlegg I del 5, heretter kalt «godkjent opplæringscenter». Disse kursene skal omfatte alle emner nevnt i vedlegg I del 1. Denne opplæringen skal avsluttes med bestått prøve fastsatt i vedlegg I del 2 nr. 2.1. Medlemsstatenes vedkommende myndigheter eller et organ utpekt av dem skal arrangere denne prøven, som har til formål å kontrollere om førerkandidaten har det kunnskapsnivå som kreves i vedlegg I del 1, i ovennevnte emner. Disse myndigheter eller organer skal føre tilsyn med prøven og, ved bestått prøve, utstede et dyktighetsbevis som bekrefter grunnleggende kvalifisering, til føreren.

⁽¹⁾ Rådsdirektiv 96/26/EF av 29. april 1996 om adgang til yrket som godstransportør og persontransportør på vei og om gjensidig godkjenning av diplomer, eksamensbevis og andre kvalifikasjonsbevis med sikte på å lette slike transportørers faktiske utøvelse av etableringsadgangen i innenlandsk og internasjonal transportvirksomhet (EFT L 124 av 23.5.1996, s. 1). Direktivet sist endret ved direktiv 98/76/EF (EFT L 277 av 14.10.1998, s. 17).

b) Dyktighetsbevis utstedt på grunnlag av prøver

I samsvar med artikkel 3 nr. 1 bokstav a) ii) skal medlemsstatene kreve at førerkandidater består de teoretiske og praktiske prøvene nevnt i vedlegg I del 2 nr. 2.2. Medlemsstatenes vedkommende myndigheter eller et organ utpekt av dem skal arrangere disse prøvene, som skal ha til formål å kontrollere om førerkandidaten har det kunnskapsnivå som kreves i vedlegg I del 1, i alle ovennevnte emner. Disse myndigheter eller organer skal føre tilsyn med prøvene og, ved bestått prøve, utstede et dyktighetsbevis som bekrefter grunnleggende kvalifisering, til føreren.

2. Dyktighetsbevis som bekrefter hurtigere grunnleggende kvalifisering

I samsvar med artikkel 3 nr. 2 skal medlemsstatene kreve at førerkandidater deltar på kurs ved et godkjent opplæringscenter. Disse kursene skal omfatte alle emner nevnt i vedlegg I del 1.

Denne opplæringen skal avsluttes med prøven fastsatt i vedlegg I del 3. Medlemsstatenes vedkommende myndigheter eller et organ utpekt av dem skal arrangere denne prøven, som skal ha til formål å kontrollere om førerkandidaten har det kunnskapsnivå som kreves i vedlegg I del 1, i ovennevnte emner. Disse myndigheter eller organer skal føre tilsyn med prøven og, ved bestått prøve, utstede et dyktighetsbevis som bekrefter hurtigere grunnleggende kvalifisering, til føreren.

*Artikkel 7***Regelmessig opplæring**

Regelmessig opplæring skal bestå av opplæring som gjør det mulig for innehaverne av et dyktighetsbevis i henhold til artikkel 6 og førerne nevnt i artikkel 4, å ajourføre kunnskapen som er viktig for deres arbeid, med særlig vekt på trafiksikkerhet og et mer rasjonelt drivstofforbruk.

Denne opplæringen skal arrangeres av et godkjent opplæringscenter, i samsvar med vedlegg I del 5. Dersom en fører går over til et annet foretak, må det tas hensyn til regelmessig opplæring som allerede er gjennomgått.

Regelmessig opplæring skal ha til formål å utvide og revidere noen av de emner som er nevnt i vedlegg I del 1.

*Artikkel 8***Dyktighetsbevis som bekrefter regelmessig opplæring**

1. Når en fører har fullført regelmessig opplæring som nevnt i artikkel 7, skal medlemsstatenes vedkommende myndigheter eller det godkjente opplæringscenteret utstede et dyktighetsbevis som bekrefter regelmessig opplæring, til ham eller henne.

2. Følgende førere skal følge et første kurs med regelmessig opplæring:

- a) innehavere av et dyktighetsbevis i henhold til artikkel 6, innen fem år etter utstedelsesdatoen for dyktighetsbeviset,
- b) førerne nevnt i artikkel 4, innen fem år etter de respektive datoer nevnt i artikkel 14 nr. 2, i samsvar med en tidsplan bestemt av medlemsstatene.

Medlemsstatene kan forkorte eller forlenge tidsrommene nevnt i bokstav a) og b), bl.a. slik at de sammenfaller med førerkortets utløpsdato eller slik at de muliggjør en gradvis innføring av regelmessig opplæring. Tidsrommet kan likevel ikke være kortere enn tre år eller lengre enn sju år.

3. En fører som har fullført et første kurs med regelmessig opplæring i henhold til nr. 2, skal gjennomgå regelmessig opplæring hvert femte år, før utløpet av gyldighetsperioden for dyktighetsbeviset som bekrefter regelmessig opplæring.

4. Innehavere av dyktighetsbeviset i henhold til artikkel 6 eller dyktighetsbeviset i henhold til nr. 1 i denne artikkel, og førerne nevnt i artikkel 4 som har sluttet å utøve yrket og ikke oppfyller kravene i nr. 1, 2 og 3, skal gjennomgå et kurs med regelmessig opplæring før yrkesutøvelsen kan gjenopptas.

5. Førere som utfører gods- eller persontransport på vei og som har fullført kurs med regelmessig opplæring for en av førerkortgruppene i artikkel 5 nr. 2 og 3, skal være fritatt for plikten til å gjennomgå ytterligere regelmessig opplæring for en annen av gruppene fastsatt i disse numrene.

*Artikkel 9***Opplæringssted**

Førere nevnt i artikkel 1 bokstav a) skal skaffe seg den grunnleggende kvalifiseringen nevnt i artikkel 5 i den medlemsstat der de har sitt vanlige bosted, i henhold til artikkel 14 i forordning (EØF) nr. 3821/85⁽¹⁾.

Førere nevnt i artikkel 1 bokstav b) skal skaffe seg denne kvalifikasjonen i den medlemsstat der foretaket er etablert eller i den medlemsstat som har utstedt arbeidstillatelse til dem.

Førere nevnt i artikkel 1 bokstav a) og b) skal gjennomgå regelmessig opplæring nevnt i artikkel 7 i den medlemsstat der de har sitt vanlige bosted eller i medlemsstaten de arbeider i.

⁽¹⁾ Rådsforordning (EØF) nr. 3821/85 av 20. desember 1985 om bruk av fartsskriver innen veitransport (EFT L 370 av 3.12.1985, s. 8). Forordningen sist endret ved kommisjonsforordning (EF) nr. 1360/2002 (EFT L 207 av 5.8.2002, s. 1).

*Artikkel 10***Fellesskapskode**

1. På grunnlag av dyktighetsbeviset nevnt i artikkel 6 og dyktighetsbeviset nevnt i artikkel 8 nr. 1 skal medlemsstatenes vedkommende myndigheter, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i artikkel 5 nr. 2 og 3 og artikkel 8, påføre fellesskapskoden fastsatt i nr. 2 i denne artikkel ved siden av de tilsvarende førerkortgruppene,

- enten på førerkortet,
- eller på førerens kvalifikasjonsbevis utstedt i samsvar med modellen vist i vedlegg II.

Førerens kvalifikasjonsbevis utstedt av medlemsstatene skal være gjensidig godkjent. Når beviset utstedes, skal vedkommende myndigheter kontrollere gyldigheten av det førerkort hvis nummer er nevnt på beviset.

2. Følgende fellesskapskode skal tilføyes på listen over harmoniserte fellesskapskoder fastsatt i vedlegg I og Ia til direktiv 91/439/EØF:

«95. Fører som har dyktighetsbevis som tilfredsstillende kravet til faglig dyktighet nevnt i artikkel 3, til ... (f.eks. 95. 01.01.2012).»

3. a) En fører nevnt i artikkel 1 bokstav b) som fører kjøretøyer som brukes til godstransport på vei, skal bevise at han eller hun har den kvalifikasjon og opplæring som er fastsatt i dette direktiv, ved hjelp av førerattesten fastsatt i forordning (EF) nr. 484/2002⁽¹⁾.

I tillegg til attesten kan medlemsstaten utstede til denne føreren det kvalifikasjonsbevis som er fastsatt i vedlegg II, påført den aktuelle fellesskapskoden.

- b) En fører nevnt i artikkel 1 bokstav b) som fører kjøretøyer som brukes til persontransport på vei, skal bevise at han eller hun har den kvalifikasjon og opplæring som er fastsatt i dette direktiv, ved hjelp av
- enten fellesskapskoden påført førerkortet etter fellesskapsmodellen, dersom vedkommende har et slikt førerkort, eller
 - førerens kvalifikasjonsbevis fastsatt i vedlegg II, påført den aktuelle fellesskapskoden, eller
 - en nasjonal attest med gyldighet som medlemsstatene gjensidig godkjenner på sine respektive territorier.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 484/2002 av 1. mars 2002 om endring av rådsforordning (EØF) nr. 881/92 og (EØF) nr. 3118/93 med henblikk på innføring av en førerattest (EFT L 76 av 19.3.2002, s. 1).

*Artikkel 11***Tilpasning til vitenskapelig og teknisk utvikling**

De endringer som er nødvendige for å tilpasse vedlegg I og II til den vitenskapelige og tekniske utvikling, skal vedtas etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 12 nr. 2.

*Artikkel 12***Komiteframgangsmåte**

1. Kommisjonen skal bistås av en komité.
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

3. Komiteen fastsetter sin forretningsorden.

*Artikkel 13***Rapport**

Innen 10. september 2011 skal Kommisjonen oversende Europaparlamentet, Rådet, Den europeiske økonomiske og sosiale komité og Regionkomiteen en rapport med en første vurdering av gjennomføringen av dette direktiv, særlig med hensyn til likeverdigheten av de forskjellige ordningene for grunnleggende kvalifisering fastsatt i artikkel 3, og hvor virkningsfulle de er når det gjelder å nå det fastsatte kvalifikasjonsnivået. Rapporten skal eventuelt være vedlagt hensiktsmessige forslag.

*Artikkel 14***Innarbeiding i nasjonal lovgivning og anvendelse**

1. Medlemsstatene skal innen 10. september 2006 sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal anvende disse bestemmelsene
 - fra 10. september 2008 når det gjelder den grunnleggende kvalifisering som kreves for å føre kjøretøyer i førerkortgruppe D1, D1+E, D og D+E,
 - fra 10. september 2009 når det gjelder den grunnleggende kvalifisering som kreves for å føre kjøretøyer i førerkortgruppe C1, C1+E, C og C+E.

Medlemsstatene skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette og skal bistå hverandre ved anvendelsen av disse bestemmelsene.

*Artikkel 15***Oppheving**

1. I artikkel 5 i forordning (EØF) nr. 3820/85 gjøres følgende endringer:

- a) Nr. 1 oppheves med virkning fra 10. september 2009.
- b) Nr. 2 og 4 oppheves med virkning fra 10. september 2008.

2. Direktiv 76/914/EØF oppheves med virkning fra 10. september 2009.

3. Lover og forskrifter vedtatt for å etterkomme direktiv 76/914/EØF får ikke lenger anvendelse

- fra 10. september 2008 på førere av kjøretøyer for persontransport på vei,
- fra 10. september 2009 på førere av kjøretøyer for godstransport på vei.

*Artikkel 16***Ikrafttredelse**

Dette direktiv trer i kraft den dag det kunngjøres i *Den europeiske unions tidende*.

*Artikkel 17***Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 15. juli 2003.

For Europaparlamentet

P. COX

President

For Rådet

G. TREMONTI

Formann

VEDLEGG I

MINSTEKRAV TIL KVALIFISERING OG OPPLÆRING

Del 1: Liste over emner

Den kunnskap som medlemsstatene skal ta hensyn til når de fastsetter grunnleggende kvalifisering og regelmessig opplæring for føreren, må omfatte minst de emner som er oppført i denne listen. Førerkandidater må nå det nivå med hensyn til kunnskaper og praktiske ferdigheter som er nødvendig for å føre kjøretøyer i den aktuelle førerkortgruppen på en sikker måte.

Minstenivået for kunnskap kan ikke være lavere enn nivå 2 i nivåstrukturen for opplæring fastsatt i vedlegg I til vedtak 85/368/EØF⁽¹⁾, dvs. det nivå som nås ved obligatorisk skolegang, supplert med yrkesrettet opplæring.

1. Videreopplæring i rasjonell kjøring på grunnlag av sikkerhetsregler

Alle førerkort

1.1. Mål: å kjenne overføringssystemets egenskaper for å gjøre best mulig bruk av det:

Kurver for en motors dreiemoment, effekt og særskilte forbruk, området for optimal bruk av turteller, diagrammer for girkassens utveksling.

1.2. Mål: å kjenne sikkerhetsinnretningenes tekniske egenskaper og funksjon for å ha herredømme over kjøretøyet, redusere slitasjen mest mulig og hindre funksjonssvikt:

Særlige kjennetegn ved det hydrauliske servobremseanlegget, grenser for bruk av bremses og mellomakslebrems, kombinert bruk av bremses og mellomakslebrems, finne det beste forholdet mellom fart og utveksling, utnyttelse av kjøretøyets treghet, bruk av metoder for å senke farten og bremse i utforbakker, tiltak som skal treffes ved feil.

1.3. Mål: å kunne optimalisere drivstofforbruket:

Optimalisere drivstofforbruket ved å anvende kunnskapen fra nr. 1.1 og 1.2.

Førerkort C, C+E, C1, C1+E

1.4. Mål: å kunne laste kjøretøyet, med behørig hensyn til sikkerhetsregler og god bruk av kjøretøyet:

Krefter som påvirker kjøretøyer i bevegelse, bruk av girkassens utveksling i samsvar med kjøretøyets last og veiprofilen, beregning av nyttelast for kjøretøy eller vogntog, beregning av lastvolum, lastfordeling, følger av å overbelaste akselen, kjøretøyets stabilitet og tyngdepunkt, emballasjetyper og paller.

Hovedkategorier av gods som trenger sikring, stuings- og sikringsteknikker, bruk av sikringsstroppe, kontroll av sikringsinnretninger, bruk av håndteringsutstyr, påsetting og avtaking av presenning.

Førerkort D, D+E, D1, D1+E

1.5. Mål: å kunne ivareta passasjerenes komfort og sikkerhet:

Justering av bevegelse i lengde- og sideretningen, hensynsfull trafikkatferd, plassering på veien, jevn bremsing, oppmerksomhet på overheng, bruk av særskilt infrastruktur (offentlige områder, egne felt), håndtering av konflikter mellom sikker kjøring og andre oppgaver som fører, samhandling med passasjerer, særegenheter ved visse passasjergrupper (funksjonshemmede, barn).

1.6. Mål: å kunne laste kjøretøyet, samtidig som det tas behørig hensyn til sikkerhetsregler og god bruk av kjøretøyet:

Krefter som påvirker kjøretøyer i bevegelse, bruk av girkassens utveksling i samsvar med kjøretøyets last og veiprofilen, beregning av nyttelast for kjøretøy eller vogntog, lastfordeling, følger av å overbelaste akselen, kjøretøyets stabilitet og tyngdepunkt.

⁽¹⁾ Rådsvedtak 85/368/EØF av 16. juli 1985 om samsvar mellom de kvalifikasjoner som oppnås ved yrkesrettet opplæring i medlemsstatene i De europeiske fellesskap (EFT L 199 av 31.7.1985, s. 56).

2. *Anvendelse av regler*

Alle førerkort

2.1. Mål: å kjenne de sosialrettslige rammevilkårene for veitransport og de regler som regulerer den:

Lengste arbeidstid som gjelder i transportsektoren; prinsipper i og anvendelse og følger av forordning (EØF) nr. 3820/85 og (EØF) nr. 3821/85; straff for å unnlate å bruke fartsskriver samt for gal bruk og forfalsking av den; kunnskap om de sosialrettslige rammevilkår for veitransport: førernes rettigheter og plikter med hensyn til grunnleggende kvalifisering og regelmessig opplæring.

Førerkort C, C+E, C1, C1+E

2.2. Mål: å kjenne regelverket for godstransport:

Driftstillatelser for transport, forpliktelser i henhold til standardavtaler om godstransport, utstedelse av dokumenter som inngår i transportavtalen, internasjonale transporttillatelser, forpliktelser i henhold til Konvensjonen om fraktavtaler ved internasjonal godsbeholdning på vei, utstedelse av internasjonalt fraktbrev, transport over landegrensene, speditører, særlige følgedokumenter for gods.

Førerkort D, D+E, D1, D1+E

2.3. Mål: å kjenne regelverket for persontransport:

Transport av særlige passasjergrupper, sikkerhetsutstyr om bord i buss, sikkerhetsbelter, lasting av kjøretøyet.

3. *Helse, trafiksikkerhet og miljø sikkerhet, service, logistikk*

Alle førerkort

3.1. Mål: å være oppmerksom på farene i trafikken og arbeidsulykker:

Arbeidsulykkestyper i transportsektoren, statistikk over trafikkulykker, lastebilers/turbussers ulykkesfrekvens, menneskelige, materielle og økonomiske følger.

3.2. Mål: å kunne forebygge kriminalitet og menneskesmugling:

Alminnelige opplysninger, følger for førere, forebyggende tiltak, kontrolliste, lovgivning om transportforetakets ansvar.

3.3. Mål: å kunne forebygge fysiske risikoer:

Ergonomiske prinsipper: farlige bevegelser og stillinger, fysisk form, håndteringsøvelser, personlig sikkerhet.

3.4. Mål: å være klar over betydningen av fysisk og psykisk skikkethet:

Prinsipper om sunt, balansert kosthold, virkninger av alkohol, legemidler eller andre stoffer som kan påvirke atferd, symptomer på, årsaker til og virkninger av tretthet og stress, den grunnleggende arbeids- og hvilesyklusens avgjørende rolle.

3.5. Mål: å kunne vurdere nødssituasjoner:

Atferd i en nødssituasjon: vurdere situasjonen, unngå forverring av en ulykke, tilkalle hjelp, hjelpe skadde og gi førstehjelp, reagere i tilfelle brann, evakuere dem som befinner seg inne i en lastebil/buss, ivareta alle passasjerers sikkerhet, reagere i tilfelle av aggresjon; grunnprinsipper for skriving av felles skademelding.

3.6. Mål: å kunne vise en atferd som bidrar til å bedre et selskaps omdømme:

Førerens atferd og selskapets omdømme: betydningen for selskapet av kvaliteten på den service føreren yter, førerens roller, personer som føreren kommer i kontakt med, vedlikehold av kjøretøyet, organisering av arbeidet, kommersielle og økonomiske følger av en tvist.

Førerkort C, C+E, C1, C1+E

3.7. Mål: å kjenne de økonomiske rammevilkårene for godstransport på vei og markedets organisering:

Veitransport i forhold til andre transportmåter (konkurranse, speditører), forskjellige typer veitransportvirksomhet (transport for en annens regning, egen regning, transporttilknyttet virksomhet), organisering av hovedtypene av transportforetak og transporttilknyttet virksomhet, forskjellig spesialisering innen transport (tankbil, transport med kontrollert temperatur osv.), endringer i næringen (diversifisering av de tjenester som ytes, jernbane/vei, underleverandører osv.).

Fører kort D, D+E, D1, D1+E

- 3.8. Mål: å kjenne de økonomiske rammevilkårene for persontransport på vei og markedets organisering:

Persontransport på vei i forhold til andre persontransportmåter (jernbane, privatbil), forskjellige typer virksomhet innen persontransport på vei, transport over landegrensene (internasjonal transport), organisering av de viktigste foretakstypene innen persontransport på vei.

Del 2: Obligatorisk grunnleggende kvalifisering fastsatt i artikkel 3 nr. 1 bokstav a)

2.1. Valgmulighet med kombinasjon av kursdeltaking og prøve

Den grunnleggende kvalifiseringen må omfatte undervisning i alle emner på listen i del 1. Varigheten av denne grunnleggende kvalifiseringen må være 280 timer.

Hver førerkandidat må gjennomføre minst 20 timers individuell kjøring i et kjøretøy i den aktuelle gruppen som oppfyller minst kravene til prøvekjøretøyer i henhold til direktiv 91/439/EØF.

Under individuell kjøring må førerkandidaten følges av en instruktør, ansatt ved et godkjent opplæringscenter. Hver fører kan kjøre høyst 8 av de 20 timene med individuell kjøring på en egen bane eller en avansert simulator slik at kandidatens opplæring i rasjonell kjøring kan vurderes på grunnlag av sikkerhetsregler, særlig med hensyn til håndtering av kjøretøyet under forskjellige veiforhold og hvordan disse forandrer seg etter forskjellige atmosfæriske forhold og tid på døgnet.

For førerne nevnt i artikkel 5 nr. 5 må varigheten av den grunnleggende kvalifiseringen være 70 timer, herunder 5 timer individuell kjøring.

Ved slutten av denne opplæringen skal medlemsstatenes vedkommende myndigheter eller organet som er utpekt av dem, gi føreren en skriftlig eller muntlig prøve. Prøven må omfatte minst ett spørsmål per mål nevnt i emnelisten i del 1.

2.2. Valgmulighet med prøver

Medlemsstatenes vedkommende myndigheter eller organet som er utpekt av dem, skal arrangere ovennevnte teoretiske og praktiske prøver for å kontrollere om førerkandidaten har det kunnskapsnivå som kreves i del 1 når det gjelder de emner og mål som er oppført der.

- a) Den teoretiske prøven skal bestå av minst to deler:

- i) spørsmål som omfatter flervalgssvar, eller spørsmål som krever direkte svar, eller en kombinasjon av disse,
- ii) studier av enkelttilfeller.

Minste varighet av den teoretiske prøven skal være fire timer.

- b) Den praktiske prøven skal bestå av to deler:

- i) en kjøreprøve med sikte på å vurdere kandidatens opplæring i rasjonell kjøring på grunnlag av sikkerhetsregler. Prøven må om mulig foregå på veier utenfor tettbebyggelse, på veier med høy hastighet og på motorveier (eller lignende), og på alle former for veier i byområder med de forskjellige typer vanskeligheter en fører vil kunne møte. Det er ønskelig at denne prøven foregår under forhold med varierende trafikk tetthet. Kjøretiden på veien må brukes best mulig for å vurdere kandidaten i alle trafikkområder som han eller hun vil kunne møte. Minste varighet av denne prøven skal være 90 minutter,
- ii) en praktisk prøve som omfatter minst nr. 1.4, 1.5, 1.6, 3.2, 3.3 og 3.5.

Minste varighet av denne prøven skal være 30 minutter.

Kjøretøyet som brukes til den praktiske prøven, må oppfylle minst kravene til prøvekjøretøyer i henhold til direktiv 91/439/EØF.

Den praktiske prøven kan utfylles med en tredje prøve som foregår på en egen bane eller en avansert simulator for å vurdere kandidatens opplæring i rasjonell kjøring på grunnlag av sikkerhetsregler, særlig med hensyn til håndtering av kjøretøyet under forskjellige veiforhold og hvordan disse forandrer seg etter forskjellige atmosfæriske forhold og tid på døgnet.

Varigheten av denne valgfrie prøven er ikke fastlagt. Dersom føreren består en slik prøve, kan varigheten av den trekkes fra de 90 minuttene for kjøreprøven nevnt i i), men tiden som trekkes fra, kan ikke være mer enn 30 minutter.

For førerne nevnt i artikkel 5 nr. 5 må den teoretiske prøven være begrenset til de emner nevnt i del 1 som er relevante for kjøretøyene som den nye grunnleggende kvalifiseringen gjelder. Slike førere må likevel gjennomgå hele den praktiske prøven.

Del 3: Hurtigere grunnleggende kvalifisering fastsatt i artikkel 3 nr. 2

Hurtigere grunnleggende kvalifisering må omfatte undervisning i alle emner på listen i del 1. Varigheten må være 140 timer.

Hver førerkandidat må gjennomføre minst ti timer individuell kjøring i et kjøretøy i den aktuelle gruppen som oppfyller minst kravene til prøvekjøretøyer i henhold til direktiv 91/439/EØF.

Under individuell kjøring må førerkandidaten følges av en instruktør, ansatt ved et godkjent opplæringscenter. Hver fører kan kjøre høyst fire timer av de ti timene med individuell kjøring på en egen bane eller en avansert simulator slik at kandidatens opplæring i rasjonell kjøring kan vurderes på grunnlag av sikkerhetsregler, særlig med hensyn til håndtering av kjøretøyet under forskjellige veiforhold og hvordan disse forandrer seg etter forskjellige atmosfæriske forhold og tid på døgnet.

For førerne nevnt i artikkel 5 nr. 5 må varigheten av den grunnleggende kvalifiseringen være 35 timer, herunder to og en halv time individuell kjøring.

Ved slutten av denne opplæringen skal medlemsstatenes vedkommende myndigheter eller organet som er utpekt av dem, gi føreren en skriftlig eller muntlig prøve. Prøven må omfatte minst ett spørsmål per mål nevnt i emnelisten i del 1.

Del 4: Obligatorisk regelmessig opplæring fastsatt i artikkel 3 nr. 1 bokstav b)

Obligatoriske kurs med regelmessig opplæring skal arrangeres av et godkjent opplæringscenter. Varigheten skal være 35 timer hvert femte år, i perioder på minst sju timer. Slik regelmessig opplæring kan delvis gis på avanserte simulatorer.

Del 5: Godkjenning av grunnleggende kvalifisering og regelmessig opplæring

5.1. Opplæringsstentrene for grunnleggende kvalifisering og regelmessig opplæring må være godkjent av medlemsstatenes vedkommende myndigheter. Slik godkjenning kan gis bare etter skriftlig søknad. Søknaden må være vedlagt dokumenter, herunder:

- 5.1.1. et tilfredsstillende kvalifiserings- og opplæringsprogram med angivelse av emnene det undervises i og gjennomføringsplanen og undervisningsmetodene,
- 5.1.2. instruktørens kvalifikasjoner og virksomhetsområder,
- 5.1.3. opplysninger om lokalene der kursene holdes, undervisningsmateriale, hvilke ressurser som finnes for det praktiske arbeidet og vognparken som brukes,
- 5.1.4. vilkårene for å delta på kursene (antall deltakere).

5.2. Vedkommende myndighet må gi skriftlig godkjenning på følgende vilkår:

- 5.2.1. opplæringen må gjennomføres i samsvar med dokumentene som er vedlagt søknaden,
- 5.2.2. vedkommende myndighet må ha rett til å sende personer med fullmakt til å overvære kursene ved de godkjente sentrene, og må ha rett til å kontrollere sentrenes ressursutnyttelse og at kursene og prøvene gjennomføres på en god måte,
- 5.2.3. godkjenningen kan tilbakekalles eller midlertidig oppheves dersom vilkårene for godkjenning ikke lenger er oppfylt.

Det godkjente senteret må garantere at instruktørene har god kjennskap til de nyeste reglene og opplæringskravene. Som ledd i en særskilt framgangsmåte for utvelging må instruktørene dokumentere kunnskap om både emnene og undervisningsmetodene. Når det gjelder den praktiske delen av opplæringen, må instruktørene dokumentere erfaring som yrkessjåfør eller tilsvarende kjøreefaring, som for eksempel kjørelærer for tunge kjøretøyer.

Undervisningsprogrammet må være i samsvar med godkjenningen og må omfatte emnene på listen i del 1.

VEDLEGG II

**BESTEMMELSER OM DE EUROPEISKE FELLESKAPS MODELL FOR FØRERENS
KVALIFIKASJONSBEVIS**

1. Bevisets fysiske egenskaper må være i samsvar med ISO-standard 7810 og 7816-1.

Metodene for å verifisere bevisets fysiske egenskaper for å sikre at disse tilfredsstillende internasjonale standarder, må være i samsvar med ISO-standard 10373.

2. Beviset har to sider:

Side 1 inneholder:

- a) overskriften «førerens kvalifikasjonsbevis» trykt med store typer på det eller de offisielle språk i medlemsstaten som utsteder beviset,
- b) navnet på medlemsstaten som utsteder beviset (valgfritt),
- c) nasjonalitetsmerket til medlemsstaten som utsteder beviset, trykt i negativ i et blått rektangel omkranset av tolv gule stjerner; nasjonalitetsmerkene er følgende:

B: Belgia

DK: Danmark

D: Tyskland

GR: Hellas

E: Spania

F: Frankrike

IRL: Irland

I: Italia

L: Luxembourg

NL: Nederland

A: Østerrike

P: Portugal

FIN: Finland

S: Sverige

UK: Det forente kongerike

- d) opplysninger som er særskilte for beviset, nummerert slik:

1. innehaverens etternavn,
2. innehaverens fornavn,
3. innehaverens fødselsdato og fødested,
4. a) utstedelsesdato,
b) utløpsdato,
c) navn på utstedende myndighet (kan trykkes på side 2),
d) et annet nummer enn førerkortets nummer, for administrasjonsformål (valgfritt),
5. a) førerkortets nummer,
b) serienummer,
6. fotografi av innehaveren,
7. innehaverens underskrift,
8. innehaverens vanlige bosted eller postadresse (valgfritt),
9. for hvilke (under)grupper av kjøretøyer føreren tilfredsstillende kravene til grunnleggende kvalifisering og regelmessig opplæring,

- e) overskriften «EF-modell» på språket eller språkene i medlemsstaten som utsteder beviset, og overskriften «førerens kvalifikasjonsbevis» på de øvrige offisielle språkene i Fellesskapet, trykt i blått på en slik måte at de danner bevisets bakgrunn:

tarjeta de cualificación del conductor

chaufføruddannelsesbevis

Fahrerqualifizierungsnachweis

δελτίο επιμόρφωσης οδηγού

driver qualification card

carte de qualification de conducteur

cárta cáilíochta tiomána

carta di qualificazione del conducente

kwalificatiekaart bestuurder

carta de qualificação do motorista

kuljettajan ammattipätevyyskortti

yrkeskompetensbevis för förare,

- f) referansefarger:

– blå: Pantone Reflex blue,

– gul: Pantone yellow.

Side 2 inneholder:

- a) 9. for hvilke (under)grupper av kjøretøyer føreren tilfredsstiller kravene til grunnleggende kvalifisering og regelmessig opplæring,
10. fellesskapskoden fastsatt i artikkel 10 i dette direktiv,
11. plass til at medlemsstaten som utsteder beviset, eventuelt kan påføre nødvendige administrative opplysninger eller opplysninger om trafikksikkerhet (valgfritt). Dersom opplysningene er knyttet til en rubrikk i dette vedlegg, må det tilsvarende rubriknummeret stå foran slike opplysninger,
- b) en forklaring på de nummererte rubrikkene som står på side 1 og 2 på beviset (minst rubrikk 1, 2, 3, 4a, 4b, 4c, 5a, 5b og 10).

Dersom en medlemsstat ønsker å formulere disse tekstene på et annet nasjonalt språk enn ett av følgende språk: dansk, nederlandsk, engelsk, finsk, fransk, tysk, gresk, italiensk, portugisisk, spansk og svensk, skal den utarbeide en tospråklig versjon av beviset og bruke ett av ovennevnte språk, med forbehold for de øvrige bestemmelsene i dette vedlegg.

3. Sikkerhet, herunder personvern

Siktemålet med de forskjellige bestanddelene av beviset er å utelukke eventuell forfalskning eller ulovlig inngrep og å oppdage ethvert forsøk på dette.

Medlemsstaten må sørge for at bevisets sikkerhetsnivå minst tilsvarer førerkortets sikkerhetsnivå.

4. Særlige bestemmelser

Etter samråd med Kommissjonen kan medlemsstatene tilføye farger og merking, som for eksempel en strekkode, nasjonale symboler og sikkerhetslementer, med forbehold for de øvrige bestemmelsene i dette vedlegg.

I forbindelse med gjensidig godkjenning av beviser kan strekkoden ikke inneholde noen andre opplysninger enn dem som allerede står leselig på førerens kvalifikasjonsbevis, eller som er nødvendige for utstedelsen av beviset.

EF-MODELL FOR FØRERENS KVALIFIKASJONSBEVIS

Side 1

	FØRERENS KVALIFIKASJONSBEVIS	(MEDLEMSSTAT)
<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> <div style="border: 1px solid black; width: 80%; height: 80%; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> <p>6. FOTO</p> </div> </div>	<p>1. 2. 3. 4a. 4b. 4c. (4d.) 5a. 5b. 7. (8.)</p>	
<p>9.</p>		

Side 2

<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> <div style="border: 1px solid black; width: 80%; height: 80%; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> <p>11.</p> </div> </div> <p>1. Etternavn 2. Fornavn 3. Fødselsdato og fødested 4a. Utstedelsesdato 4b. Administrativ utlopsdato 4c. Utstedt av 5a. Førerkort nr. 5b. Serienummer 10. EF-kode</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;">9.</td> <td style="width: 70%;">10.</td> </tr> <tr> <td>C1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>C</td> <td></td> </tr> <tr> <td>D1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>D</td> <td></td> </tr> <tr> <td>C1E</td> <td></td> </tr> <tr> <td>CE</td> <td></td> </tr> <tr> <td>D1E</td> <td></td> </tr> <tr> <td>DE</td> <td></td> </tr> </table>	9.	10.	C1		C		D1		D		C1E		CE		D1E		DE	
9.	10.																		
C1																			
C																			
D1																			
D																			
C1E																			
CE																			
D1E																			
DE																			